

**Afgørelser – Reg. nr.: 03711.00**

**Fredningen vedrører: Trehøje Mols - Ophævet se  
07782.00**

**Domme**

**Taksationskommissionen**

**Naturklagenævnet**

**Overfredningsnævnet                      05-07-1972**

**Fredningsnævnet                              15-04-1992, 08-05-1965**

**Kendelser**

**Deklarationer**

FREDNINGSNÆVNET>

1. REG. NR. 03711.000  
TREHØJE MOLS 2

Fredningen ophævet

se reg.nr. 7782.00

## INDHOLDSFORTEGNELSE

- Kændelse af 5/7 1972 [ofn-1807/65] om stadfæstelse med ændringer og udvidelse af
- Kændelse af 8/5 1965 [nævn-67/63] om fredning, status quo.
- Afgørelse af 15.4.92 som ophæver fredningen. Arealet ingår i ny større fredning. Se reg.nr.7782.00.

701 EBELTOFT

1314 I NV 14,9 ha

## MATRIKELFORTEGNELSE

(ajour pr. 5/7 1972)

Fredningen omfatter (helt eller delvis) følgende matrikelnumre:

10<sup>L</sup>, 21, 22 a Viderup By, Vistoft  
9<sup>b</sup> Bogens By, Vistoft

Gældende matrikulært kortbilag: Ra 141

Se også REG. NR.: 03708.000  
07502.000

FREDNINGSAFGØRELSE AF 15. APRIL 1992  
VEDRØRENDE AREALER I

# MOLS BJERGE SYD

EBELTOFT KOMMUNE

ÅRHUS AMT

## Fredningen ophovet

indgår i ny større fredning.

Se reg. nr. 7782.00

c) Til Århus amt afstås de arealer af matr.nr. 29 a og 21 d Knebel by, Knebel, som er udlagt til parkeringsplads og tilkørselsvej til denne.

Overtagelsen sker 2 måneder efter påkrav fra amtet.

d) De i forbindelse med afståelserne nødvendige udstykninger gennemføres ved amtets foranstaltning og for amtets regning.

§ 16. ....

§ 16. Særbestemmelse.

(ny)

Omkring bebyggelse på matrikelnumrene 4 b, 15 l, 16 aa, 16 ab, 16 by og 20 f Knebel by, Knebel, og 2 a Lyngby, Knebel, 4 d, 5 i Bogens by, Vistoft, skal beplantning opretholdes, vedligeholdes og fornyes, således at byggeri stedse i det væsentlige er skjult fra indsigt udefra.

§ 17. Ophævelse af ældre fredninger.

2805.02 1) Fredningsnævnets kendelse af 12. juli 1962 vedr. matr.nr. 15 e Knebel by, Knebel.

2857.00 2) Fredningsnævnets kendelse lyst 14. september 1962 vedr. matr.nr. 21 e m.fl. Knebel by, Knebel ("Guldhøj").

0289.00 3) Overfredningsnævnets kendelse af 18. maj 1931 vedr. matr.nr. 27 a og b Knebel by, Knebel, ("Postkær Stenhus") og fredningsnævnsdeklaration af 2. september 1975.

3218.00 4) Overfredningsnævnets deklaration lyst 25. januar 1965 vedr. matr.nr. 4 b Knebel by, Knebel.

2747.00 5) Fredningsnævnets deklaration lyst 29. december 1961 vedr. matr.nr. 20 f Knebel by, Knebel.

2501.00 6) Fredningsnævnets deklaration lyst 5. juli 1961 vedr. matr.nr. 16 ad og 16 by Knebel by, Knebel.

- 2720.00                    7) Fredningsnævnets deklaration + tillæg  
2501.00                    lyst henholdsvis 23. januar 1962 og 8. maj 1970 vedr.  
matr.nr. 16 ae og 16 ab Knebel by, Knebel.
- 2501.00                    8) Fredningsnævnets deklaration lyst 14. ok-  
tober 1959 vedr. matr.nr. 16 aa og 16 ab Knebel by,  
Knebel.
- 5346.00                    9) Overfredningsnævnets kendelse af 16. februa-  
r 1972 vedr. arealer i Fuglsø, Viderup, Bogens og Bo-  
gensholm.
- 4947.00                    10) Fredningsnævnets deklaration lyst 4. de-  
cember 1968 vedr. matr.nr. 2 a Lyngby, Knebel.
- 0146.00                    11) Overfredningsnævnets kendelse lyst 5. ja-  
nuar 1926 vedrørende matr.nr. 2 b Lyngby Gårde, Knebel  
("Tinghulen").
- 2491.00                    12) Overfredningsnævnets kendelse af 1. marts  
1961 vedrørende matr.nr. 4 a og 4 i Fuglsby, Vistoft.
- 3711.00                    13) Overfredningsnævnets kendelse af 5. juli  
1972 vedrørende matr.nr. 10 l Læggerholm og Viderup m.fl.,  
Vistoft.
- 3708.00                    14) Overfredningsnævnets kendelse af 18. novem-  
ber 1965 vedrørende matr.nr. 11 c Læggerholm og Viderup,  
Vistoft.
- 0382.00                    15) Overfredningsnævnets kendelser af 15. maj  
1934 og 28. oktober 1948 vedrørende matr.nr. 2 a (2 x)  
Bogens by, Vistoft (henholdsvis Haalen og en del af Mols  
Bjerge).
- 2561.00                    16) Fredningsnævnets deklaration af 6. januar  
1960 vedrørende matr.nr. 5 a Bogens by og Bogensholm,  
Vistoft, og parceller heraf (matr.nr. 5 g, 5 n, 5 m, 5 s)
- 5281.00                    17) Fredningsnævnets deklaration af 14. februa-  
r 1970 vedrørende matr.nr. 4 d Bogens by, Vistoft.
- 4163.00                    18) Overfredningsnævnets kendelse af 26. juni  
1967 vedrørende matr.nr. 1 aa, 1 ab, 1 ac, 1 y, 1 z, 1 æ  
og 1 r Bogensholm, Vistoft.
- 2561.00                    19) Fredningsnævnets deklaration af 24. decem-  
ber 1962 vedrørende matr.nr. 5 f og 5 g Bogensholm, Vis-  
toft, samt senere 5 m smst.

0391.00 20) Overfredningsnævnets deklaration af 17. oktober 1934 vedrørende bl.a. matr.nr. 1 a, 1 f, 1 g Bogensholm, Vistoft ("Ebeltoft Vig-fredningen").

4636.00 21) Fredningsnævnets deklaration af 28. januar 1968 om bebyggelse af matr.nr. 8 a Fuglsø by, Vistoft.

§ 18. Dispensation.

En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-14 kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

VIII. Tinglysning:

Afgørelsen tinglyses på de berørte ejendomme.

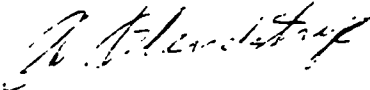
Aflysning af kendelser og deklarationer skal dog først finde sted, efter at Overfredningsnævnet har truffet afgørelse i sagen, og da kun i det omfang, afgørelsen stadfæstes.

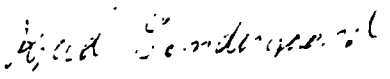
IX. Anke:

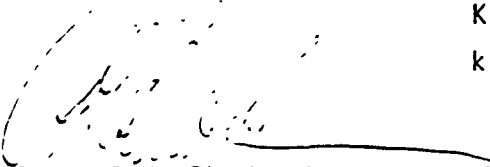
Afgørelsen vil i medfør af naturfredningslovens § 25 være at forelægge for Overfredningsnævnet, men denne forelæggelse medfører ingen ankebehandling.

Ønsker en lodsejer eller anden ankeberettiget kendelsen indbragt, må dette ske ved anke til Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm.

Ankefristen er 4 uger, men ankefristen kan, idet erstatningsspørgsmålet er udskudt til særskilt afgørelse, først regnes fra det tidspunkt, erstatningsafgørelsen er meddelt lodsejerne.

  
Per Blendstrup  
amtsrådsvalgt medlem.

  
Kjeld Søndergaard  
kommunevalgt medlem.

  
A. Holck-Christiansen  
nævnsformand.

FREDNINGSNÆVNET>



64 157  
8/5-65

K E N D E L S E .

afsagt af Fredningsnævnet for Randers amt den 8. maj 1965 i sagen  
F.s. 67/63  
Fredning af matr. nr. 10 l,  
22 a, Læggerholm og Viderup,  
samt matr. nr. 9 b Toggerbo,  
Vistoft sogn, mod beplantning.

I 1959 erhvervede Plantageselskabet af 11/6 1942 A/S ejendommen matr. nr. 5 g Bogens og Bogensholm, 9 b, 10 a og 13 Toggerbo, samt 7 g, 10 g, 10 l, 14 d, 22 a og 22 d Læggerholm og Viderup, alt af Vistoft sogn, hvorpå er beliggende "Trehøje Plantage". Arealet blev i 1961 udvidet ved erhvervelse af matr. nr. 21 Læggerholm og Viderup.

På arealet, der er på ialt ca. 200 ha, er beliggende den ene og en del af den anden af 3 sammenhængende oldtidshøje "Trehøje". En del af arealet er tilplantet, medens andre arealer, herunder det areal, hvorpå højene er beliggende, samt arealer omkring disse er ubeplantede. Samtlige matr. nr.e er omfattet af den fredningsplan for Mols-området, som siden 1960 har været under udarbejdelse, og der er den 13. november 1963 på arealet lyet dokument om fredningsplan for Mols-området.

Den 6. februar 1962 underrettede det danske hedeselskab fred-

ningsplanudvalget for Bonders amt om, at man agtede at tilplante visse arealer af de anførte matr. nr.e, og Plantageselskabet har senere, den 11. september 1962, meddelt, at man agtede at tilplante ialt 17 ha i tiden indtil foråret 1966. De arealer, der ønskedes tilplantet var dels et ca. 4,4 ha stort areal af matr. nr. 10 1 og 22 a Løggerholm og Vidstrup beliggende i plantagens sydlige del, nord for "Trøhøje", og et ca. 13,7 ha stort areal beliggende i plantagens nordlige del, omfattende en del af matr. nr. 9 b Togerbo og hele matr. nr. 21 Løggerholm og Vidstrup. Udvalget svarede den 21. februar 1963, at man måtte freråde den ansøgte beplantning, idet udvalget samtidig overfor nævnet anmodede om, at der måtte blive rejst fredningssag for området.

Sagen har første gang været behandlet i et møde i fredningsnævnet den 11. september 1963, hvori foruden repræsentanter for Plantageselskabet deltog repræsentanter for fredningsplansudvalget og Nationalmuseet samt Danmarks naturfredningsforening. I mødet begrundede fredningsplansudvalgets og museets repræsentant ønsket en fredning af den sydlige lod i hensynet til at bevare "Trøhøje"'s frie beliggenhed og til at sikre den frie udsigt fra højen over de omliggende arealer. Forsåvidt angår den nordlige lod, fremhæves, at der fra de højere liggende arealer var en vid udsigt over de her beliggende arealer, som agtedes tilplantet, ned mod Ebeltoft vig, og at det pågældende areal efter udvalgets opfattelse mest muligt burde bevares i sin nuværende tilstand, idet udvalget iøvrigt fremhævede, at det var udvalgets opfattelse, at den tilplantning, som allerede forud for fredningsplanens udarbejdelse var fundet sted, overkrider, hvad der efter udvalgets opfattelse så synes for sandsigt i det pågældende område.

Sagen blev udsat, idet det af Danmarks naturfredningsforenings repræsentant blev oplyst, at der kunne forventes en forhandling mellem fredningsplansudvalget og repræsentanter for Ministeriet for Kulturelle anliggender med henblik på spørgsmålet om statens erhvervelse af arealer i Mols bjerge til etablering af en naturpark.

Da nævnet intet havde hørt om resultatet af sådanne forhandlinger, blev sagen påny behandlet i et møde den 20. april 1964. I dette møde redegjorde Plantageselskabets repræsentanter nærmere for den påtænkte beplantning, idet de anførte, at denne måtte anses for nødvendig, dels for at skabe en sammenhæng mellem eksisterende beplantninger i plantagen, dels for at skabe en nødvendig arrondering af disse. De henviste herved specielt til, at matr. nr. 21 Viderup netop var erhvervet med henblik på at skabe en sådan arrondering.

Fredningsplansudvalgets og Nationalmuseets repræsentanter fastholdt på deres side fredningspåstanden, som nærmere blev præciseret til at angå forbud mod, at der på de omhandlede arealer foretages beplantninger, der kan ødelægge eller forringe det pågældende områdes betydning for almenheden.

I mødet stillede nævnet til de interesseredes overvejelse det forslag, at det område, som ønskes fredet, begrænsedes således at det på den sydlige lod (matr. nr. 22 a Læggerholm og Viderup og del af matr. nr. 10 1 snst.) tillades selskabet at foretage den ønskede tilplantning, bortset fra et nærmere betegnet areal på 0,6 ha af matr. nr. 10 1 beliggende nærmest mod "Trehøje", idet dette område af hensyn til udsigten fra "Trehøje" freholdes for beplantning.

For så vidt angår det nordlige af sagen omfattede areal, foreslog nævnet, at der tillades beplantning af matr. nr. 21 Læggerholm og Viderup, medens selskabet friholder det areal af matr. nr. 9 b, som agtes tilplantet, for beplantning, (ialt 4,4 ha).

Sagen har herefter påny været behandlet i et møde den 5. maj 1965. For så vidt angår den sydlige lod (matr. nr. 22 a og del af matr. nr. 10 i Viderup) tiltrådte såvel Plantageselskabet som fredningsplansudvalgets og Nationalmuseets repræsentanter fredningsnævnets forslag, dog således at det areal, der skal friholdes for beplantning, efter Nationalmuseets forslag, udvides til ialt ca. 1,2 ha, hvorved der skabes en bedre sammenhæng mellem dette areal og det umiddelbart syd herfor beliggende matr. nr. 11 g Viderup, som ved fredningsnævnets kendelse af 5. maj 1965 er fredet bl.a. mod beplantning. For så vidt angår den nordlige lod (matr. nr. 21 og del af matr. nr. 9 b) var der ligeledes enighed mellem de mødte om at følge fredningsnævnets forslag, dog at fredningsplansudvalgets repræsentanter, for så vidt angår matr. nr. 21, ønskede, at det i kendelsen medtages, at beplantning alene må ske med juletræer, idet man herved, i modsætning til hvad der vil være tilfældet ved anden plantagedrift, i tilstrækkelig grad kan tilgodesee hensynet til at bevare udsigten ned over dette areal fra de omkringliggende højere arealer. Plantageselskabet modsatte sig den foreslåede begrænsning i beplantningen på matr. nr. 21, idet det fremhævedes, dels at den økonomiske udnyttelse af arealet ved udelukkende juletræsplantning ville være mindre end, hvis man tillige kan plante andet, dels og navnlig, at det ikke ved udelukkende beplantning med juletræer vil være muligt i fornuftig omfang at tilgodesee det ønske om arrondering af plantagen, som netop har været formålet med erhvervelsen

af dette matr. nr.

Da det på vedet var oplyst, at der havde været en vis kontakt mellem Plantageselskabet og statskov/<sup>væsenet</sup> med henblik på det offentlige erhvervelse af arealet, rejste nævnet påny spørgsmålet om, hvorvidt sagen kunne udsettes for at afvente resultatet af disse forhandlinger. Plantageselskabet ønskede imidlertid ikke at gå med til en yderligere udsettelse af sagen, men begærede denne fremmet nu.

Nævnet vedtog herefter at gennemføre den af fredningsplansudvalget foreslåede fredning, for så vidt angår det ovenfor nævnte ca. 1,2 ha store areal af matr. nr. 10 1 og 22 a Læggerholm og Viderup og det ovenfor nævnte ca. 4,4 ha store areal af matr. nr. 9 b Tøggerbo, idet nævnet i det hele kan tiltræde de synspunkter, der fra fredningsplansudvalget og nationalmuseet er fremsat som begrundelse for fredningen. På de pågældende arealer, der vil være at indtegne på et xids, der vedhæftes kendelsen, må ikke ske nogen form for beplantning.

Derimod fandt nævnet ikke at kunne inddække påstanden om, at det bestemmes, at matr. nr. 21 Læggerholm og Viderup alene måtte beplantes med juletrær. Under en efterfølgende forhandling om erstatningen nedlagde Plantageselskabets repræsentanter påstand om en erstatning på 2,550 kr. pr. ha af det fredede areal, ialt 14.280 kr., idet man herved henviste til en af skovrider G. Westh Nielsen, Det danske Hedeselskab, foretaget beregning. Under forhandlingerne opnåedes enighed med ejerne om en samlet erstatning på 10.000 kr. for fredningen af det pågældende areal.

Konklusionen er sålydende:

Ejendommen matr. nr. 10 1 og 22 a Læggerholm og Viderup by

Vistoft sogn og matr. nr. 9 p Tøggerbo by, Vistoft sogn, fredes i det foran beskrevne omfang.

I erstatning tillægges der ejerne af ejendommen, Plantageselskabet af 1/6 1942 A/S, ialt 10.000 kr., hvilket beløb vil være at udrede med 3/4 af statskassen og 1/4 af Randers amsfond og de i denne amskreds beliggende købstadskommuner efter folketal i henhold til den seneste opgjorte folketelling. Nævnet finder dog, at der foreligger sådanne omstændigheder, at bestemmelsen i naturfredningslovens § 17, 2. stk. må kunne bringes til anvendelse af Overfredningsnævnet.

Johs. Jørgensen.

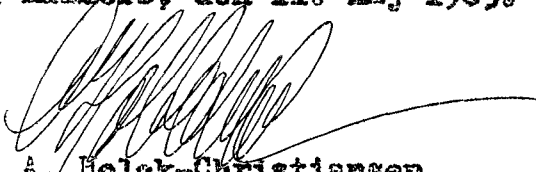
N. Jensen.

A. Holck-Christiansen.  
formandens stedfortreder.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Randers amt.

Civildommerkontoret i Randers, den 11. maj 1965.

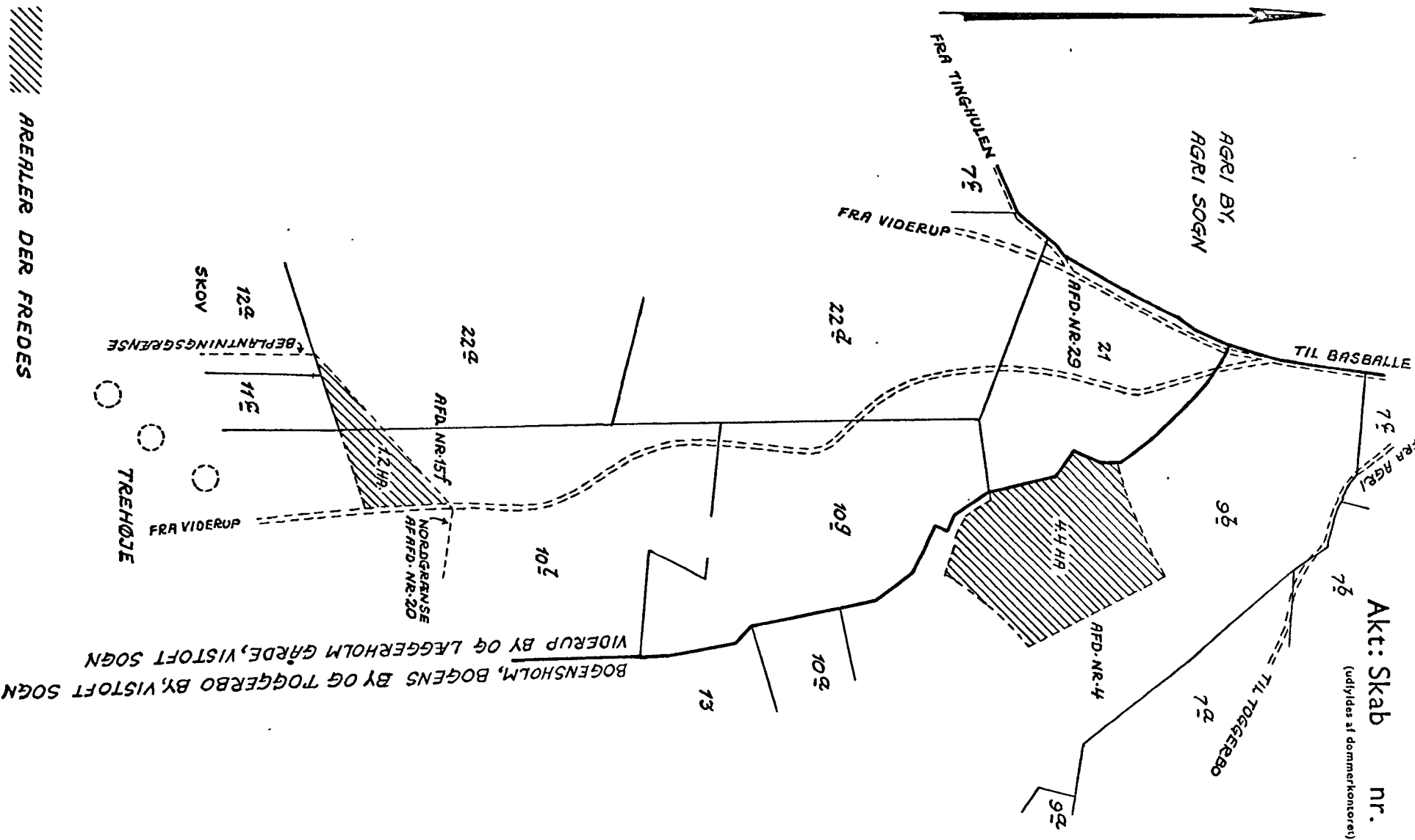
  
A. Holck-Christiansen  
sekretar.

At denne kort-genpart er indjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen(e)  
107 og 222 VIDERUP BY OG LÆG OG LÆG GERHOLM GÅRDE, VISTOFT SOGN  
95 BOGENSHOLM, BOGENS BY OG LÆG GERBO BY, VISTOFT SOGN  
attesteres herved. RANDERS d. 10. MAJ 1965. Navn: E. H. Mikkelsen.

Justitsministeriets genpartkalkulerred. Til kort.

FREDNINGSPLANUDVALGET FOR RANDERS AMT  
SEKRETARIATET

AREALER DER FREDES



Akt: Skab nr. (udfyldes af dommerkontoret)

OVERFREDNINGSNÆVNET >



577-72

## U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL  
-----

År 1972, den 5. juli , afsagde Overfredningsnævnet følgende

## k e n d e l s e

i sag nr. 1807/65 vedrørende fredning af matr.nr. 10 l, 22 a Læggerholm og Viderup samt matr.nr. 21 sammesteds og 9 b Toggerbo, Vistoft sogn (dele af Trehøje plantage).

Fredningsnævnet for Randers amtsrådsreds har den 8/5 1965 afsagt kendelse om fredning mod beplantning af dele af matr. nr. 10 l, 22 a Læggerholm og Viderup, samt matr.nr. 9 b Toggerbo, Vistoft sogn, hvoraf fremgår følgende:

I årene 1959-1961 erhvervede Plantageselskabet af 1/6 1942 A/S, som ejedes af Carlsbergfondet, ejendommen Trehøje plantage matr.nr. 5 c Bogens og Bogensholm, 9 b, 10 a og 13 Toggerbo, samt 7 c, 10 g, 10 l, 14 d, 21, 22 a og 22 d Læggerholm og Viderup, alt af Vistoft sogn.

På arealet, der er på ialt ca. 207 ha, ligger den ene og en del af den anden af 3 sammenhængende oldtidshøje "Trehøje". En del af ejendommen er tilplantet, medens andre arealer ialt ca. halvdelen, herunder det areal, hvorpå højene er beliggende samt arealer omkring disse, er ubeplantede. Samtlige matr.nr. e er omfattet af fredningsplan for Molsområdet, tinglyst på ejendommen den 13. november 1963.

Den 6. februar 1962 underrettede Det danske Hedeselskab fredningsplanudvalget for Randers amt om, at man agtede at tilplante visse arealer af de anførte matr.nr. e, og plantageselskabet har senere, den 11. september 1962, meddelt, at man agtede at tilplante ialt 17 ha i tiden indtil foråret 1966. De arealer, der ønskedes tilplantet, var dels et ca. 4,4 ha stort areal af matr.nr. 10 1 og 22 a Læggerholm og Viderup beliggende i plantagens sydlige del, nord for Trehøje (nedenfor kaldet sydlig lod), og et ca. 13,7 ha stort areal beliggende i plantagens nordlige del, omfattende en del af matr.nr. 9 b Toggerbo og hele matr.nr. 21 Læggerholm og Viderup (kaldet nordlig lod). Udvalget svarede den 21. februar 1963, at man måtte fraråde den ansøgte beplantning og anmodede samtidig nævnet om, at der måtte blive rejst fredningssag for området for at hindre tilplantning.

Sagen har været behandlet i et møde i fredningsnævnet den 11. september 1963 med deltagelse af repræsentanter for selskabet og for fredningsplanudvalget, Nationalmuseet og Danmarks Naturfredningsforening. Herunder begrundede planudvalget og museets repræsentanter ønsket om fredning af den sydlige lod i hensynet til at bevare Trehøje's frie beliggenhed og til at sikre den frie udsigt fra højene over de omliggende arealer. Forsåvidt angår den nordlige lod fremhævedes, at der fra de højere liggende arealer var en vid udsigt over de her beliggende arealer, som agtedes tilplantet, ned mod Ebeltoft Vig, og at det pågældende areal efter udvalgets opfattelse mest muligt burde bevares i sin nuværende tilstand, idet udvalget iøvrigt fremhævede, at det var dets opfattelse, at den tilplantning, som allerede forud for fredningsplanens udarbejdelse har fundet sted, overskrider, hvad der efter udvalgets opfat-

telse måtte anses for ønskeligt i det pågældende område.

På et i fredningsnævnet den 20/4 1964 afholdt møde har plantageselskabet protesteret heroverfor og anført, at den påtænkte beplantning måtte anses for nødvendig, dels for at skabe en sammenhæng mellem eksisterende beplantninger i plantagen, dels for at skabe en nødvendig arrondering af disse, idet specielt henvistes til, at matr.nr. 21 Viderup, netop var erhvervet med henblik på at skabe en sådan arrondering.

Fredningsplanudvalget og Nationalmuseets repræsentanter fastholdt på mødet fredningspåstanden, som nærmere blev præciseret til at angå forbud mod, at der på de omhandlede arealer foretages beplantninger, der kan ødelægge eller forringe det pågældende områdes betydning for almheden.

På et den 5/5 1965 afholdt nævnsmøde er herefter af parterne tiltrådt et af fredningsnævnet fremsat forslag om begrænsning af fredningen, således at denne for så vidt angår den sydlige lod (dele af matr.nr. e 22 a og 10 l Læggerholm og Viderup) kun omfatter et 1,2 ha stort areal, hvorved bevares sammenhæng med det umiddelbart syd for beliggende matr.nr. 11 c Viderup (hvorpå den sydvestlige halvdel af højgruppen Trehøje er beliggende, og som er fredet mod tilplantning ved fredningsnævnets kendelse af 5/5 1965). For så vidt angår den nordlige lod (matr.nr. 21 Læggerholm og Viderup, og del af 9 b Toggerbo) skulle fredningen begrænses til kun at omfatte en del af matr.nr. 9 b - af areal 4,4 ha. Fredningsplanudvalget udtalte dog ønsket om, at der på matr.nr. 21 kun blev tilladt drift af juletræer af hensyn til bevaringen af udsigten over arealet.

Det er i kendelsen nævnt, at det, medens fredningssagen har verseret for nævnet, over for dette er blevet oplyst, at der

har været en vis kontakt mellem plantageselskabet og kulturministeriet, senere direktoratet for statsskovbruget, med henblik på en offentlig erhvervelse af arealet som led i etablering af en naturpark i Mols Bjerge. Dette har foranlediget nævnet til de langvarige udsættelser af sagsbehandlingen, som plantageselskabet imidlertid på møde den 5/5 1965 har ønsket fremmet til en afgørelse.

Det hedder herefter i nævnets kendelse:

"Nævnet vedtog herefter at gennemføre den af fredningsplanudvalget foreslåede fredning for så vidt angår det ovenfor nævnte ca. 1,2 ha store areal af matr.nr. 10 1 og 22 a Læggerholm og Viderup og det ovenfor nævnte ca. 4,4 ha store areal af matr.nr. 9 b Toggerbo, idet nævnet i det hele kan tiltræde de synspunkter, der fra fredningsplanudvalget og Nationalmuseet er fremsat som begrundelse for fredningen. På de pågældende arealer, der vil være at indtegne på et rids, der vedhæftes kendelsen, må ikke ske nogen form for beplantning.

Derimod fandt nævnet ikke at kunne imødekomme påstanden om, at det bestemmes, at matr.nr. 21 Læggerholm og Viderup alene måtte beplantes med juletræer. Under en efterfølgende forhandling om erstatningen nedlagde plantageselskabets repræsentanter påstand om en erstatning på 2.550 kr. pr. ha af det fredede areal, ialt 14.280 kr., idet man herved henviste til en af skovrider G. Westh Nielsen, Det danske Hedeselskab, foretaget beregning. Under forhandlingerne opnåedes enighed med ejerne om en samlet erstatning på 10.000 kr. for fredningen af det pågældende areal."

Konklusionen er sålydende:

" Ejendommen matr.nr. 10 1 og 22 a Læggerholm og Viderup by, Vistoft sogn, og matr.nr. 9 b Toggerbo by, Vistoft sogn, fredes i det foran beskrevne omfang.

I erstatning tillægges der ejerne af ejendommen, Plantageselskabet af 1/6 1942 A/S, ialt 10.000 kr., hvilket beløb vil være at udrede med 3/4 af statskassen og 1/4 af Randers amtsfond og de i denne amtsrådsreds beliggende købstadkommuner efter folketal i henhold til den senest opgjorte folketælling. Nævnet finder dog, at der foreligger sådanne omstændigheder, at bestemmelsen i naturfredningslovens § 17, 2. stk., må kunne bringes til anvendelse af Overfredningsnævnet."

-----

Denne kendelse er forelagt Overfredningsnævnet i medfør af § 19, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 194 af 16/6 1961.

Overfredningsnævnet har den 13/10 1965 foretaget besigtigelse af arealerne omkring Trehøje, et af kernepunkterne i Mols Bjerger med en enestående udsigt, samt af plantagens øvrige arealer, herunder den i nævnskendelsen omtalte nordlige lod - del af matr.nr. 9 b Toggerbo samt matr.nr. 21 Læggerholm og Viderup.

I besigtigelsen deltog repræsentanter for fredningsnævnet, fredningsplanudvalget, Nationalmuseet og Vistoft sogneråd. Plantageselskabet var repræsenteret af professor Knud Jessen og skovridder Westh Nielsen.

Overfredningsnævnet foretog samtidig besigtigelse i sag nr. 1806/65 om fredning af matr.nr. 11 c Læggerholm og Viderup, hvorpå som nævnt en del af Trehøje-gruppen er beliggende, hvilken ejendom

ved Overfredningsnævnets kendelse af 18/11 1965 blev status-quo-fredet med offentlig adgang og overdraget til ministeriet for kulturelle anliggender.

Overfredningsnævnet har herefter besluttet at godkende den af fredningsnævnet ved kendelse af 8/5 1965 gennemførte fredning af 2 arealer af Trehøje plantage, samt vedtaget at rejse spørgsmål om en udvidelse af denne fredning på følgende punkter:

1. Udvidelse af fredningens omfang ved inddragelse af matr.nr. 21, Læggerholm og Viderup (afdeling nr. 29) under fredningen således som oprindelig påstået af fredningsplanudvalget.
2. Udvidelse af fredningens indhold til en sædvanlig status-quo-fredningsbestemmelse med forbud mod bebyggelse, opstilling af skure, master, terrænændringer m.v., således som fredningen er gennemført af naboejendommen, matr. nr. 11 c Viderup.
3. Sikring af de ikke tilplantede dele af Trehøje plantage, der væsnetligt henligger som lyngbakker, ved pålæg af en frednings-servitut.

Efter en med professor Knud Jessen den 5/11 1965 ført forhandling er disse spørgsmål forelagt plantageselskabet i skrivelse af 14/12 1965, hvori vedrørende det under pkt. 3 nævnte spørgsmål anføres følgende:

"Under Overfredningsnævnets besigtigelse af de fredede arealer i Trehøje plantage blev det for Overfredningsnævnet klart, hvor meget vægt der bør lægges på, at der i disse med megen nåleskov bevoksede områder i Mols Bjerger disponeres på en sådan måde, at visse arealer friholdes for beplantning for derved at bevare et utilsløret

syn af det smukke, stærkt kuperede terræn og for at opnå en passende afveksling i naturforholdene. Overfredningsnævnet kan derfor fuldt ud anerkende selskabets beslutning om at friholde visse dele af Trehøje plantage for beplantning - efter det på mødet oplyste: afdelingerne 17, 18, 19 og 21 ved Trehøje samt afdelingerne 23 mod sydøst og 9 mod vest. Denne disponering over arealerne er efter Overfredningsnævnets skøn fredningsmæssigt velbegrundet og i fuld overensstemmelse med de principper, der ligger til grund for den under forberedelse værende større sag om fredning af Mols Bjerger, og Overfredningsnævnet finder det derfor i tilslutning til den verserende sag rimeligt at forelægge selskabet spørgsmålet om allerede nu retligt at sikre disse friholdte arealer ved pålægning af en fredningsservitut, hvis indhold må bero på nærmere forhandling."

Overfredningsnævnet har ikke fra selskabet modtaget nogen stillingtagen til de nævnte spørgsmål, idet der mellem selskabet og direktoratet for statsskovbruget førtes forhandlinger om en overdragelse til statsskovbruget af Trehøje plantage. Herom underrettede selskabet Overfredningsnævnet i skrivelse af 4/10 1966 under vedlæggelse af en kopi af et salgstilbud af samme dato til statsskovbruget, hvoraf fremgår, at Carlsbergfondets formål med erhvervelsen af plantagen i sin tid var æstetisk og nationalt betonet, idet Carlsbergfondet ønskede at sikre det storslåede landskab mod udstykning, evt. ved udenlandske spekulanter. Carlsbergfondet, der lagde afgørende vægt på, at dette formål fortsat blev tilgodeset, foretrak derfor at overdrage plantagen til statsskovbruget, "hvis virksomhed, efter hvad man har forstået, foruden økonomisk skovbrug også omfatter naturfredning, befolkningens friluftsliv og lignende", uagtet en langt højere pris vil kunne opnås på det frie marked. I tilbudsskri-

velsen er endvidere oplyst om Overfredningsnævnets skrivelse af 14/12 1965 til selskabet om fredning af en del af ejendommen. Ejendommens overdragelse til statsskovbruget er effektueret ved skøde, tinglyst den 3/8 1967.

Direktoråtet for statsskovbruget har herefter i forbindelse med den større om fredning af arealer i og ved Mols Bjerger rejste fredningssag - Ofn. 2082/70 - der også omfatter arealer tilhørende statsskovbruget, protesteret mod fredningens gennemførelse under henvisning til, at statsskovbruget ved driften af sine arealer udøver en betydelig fredningsmæssig indsats ved udlæg og pleje af rekreative arealer, hvorfor en yderligere sikring af disse arealer ved pålæg af fredningsservitut er upåkrævet.

Overfredningsnævnet har ikke givet statsskovbruget medhold i dette synspunkt, men har i kendelse af 16/2 1972 i ovennævnte sag nr. 2082/70 besluttet, at statsskovbrugets arealer ikke vil være at udtage af fredningen, samt at der ikke vil være at yde statsskovbruget erstatning, da arealernes forbliven under fredning ikke skønnes at have forvoldt tab.

I den foreliggende sag vedrørende 2 arealer af Trehøje plantage har Overfredningsnævnet herefter besluttet at gennemføre fredningen således:

#### Fredningens omfang.

Den af fredningsnævnet gennemførte fredning udvides til at omfatte matr.nr. 21 Læggerholm og Viderup (afdeling nr. 29), således at fredningen herefter omfatter et sydligt ca. 1,2 ha stort areal af matr.nr. 10 1, 22 a Læggerholm og Viderup, samt et nordligt ca. 13,7 ha stort areal, matr.nr. 21 Læggerholm og Viderup, og del



af matr.nr. 9 b Toggerbo, jfr. det kendelsen vedhæftede kort.

For så vidt angår det ovenfor under pkt. 3 nævnte spørgsmål om fredningsmæssig sikring af plantagens øvrige utilplantede arealer, der udgør ca. 85 ha, finder Overfredningsnævnet, som vel er enigt i, at yderligere tilplantning af Mols Bjerger-området bør undgås, ikke, at der findes helt tilstrækkelig anledning til at søge dette hindret gennem en udvidelse af nærværende - kun begrænsede arealer omfattende - fredningssag.

Overfredningsnævnet har herved lagt vægt på, at allerede plantageselskabet havde planer om at friholde en betydelig del af plantagen for beplantning, og at også statsskovvæsenets repræsentant under besigtigelsen af Mols Bjerger i sagen 2082/70 den 24/9 1970 har givet udtryk for, at yderligere tilplantning ikke bør ske, og at driften af plantagen, der er erhvervet i rekreativt øjemed, vil blive søgt gennemført i overensstemmelse hermed.

#### Fredningens indhold.

For det fredede fastsættes følgende bestemmelser:

Der må på det fredede ikke ske opdyrkning, beplantning, bebyggelse af nogen art, opstilling af skure, kiosker, master, transformatorårne eller andre efter fredningsnævnets skøn skæmmende indretninger. Det er endvidere ikke tilladt ved gravning, opfyldning eller andet at ændre terrænforholdene eller på anden måde at ændre arealernes nuværende karakter.

Påtaleberettiget er fredningsnævnet for Århus amts nordlige fredningskreds, fredningsplanudvalget for Århus amt samt ministeriet for kulturelle anliggender.

Erstatning.

I overensstemmelse med den ovenfor nævnte kendelse af 16/2 1972 vedrørende Mols Bjerger ydes ikke statsskovbruget nogen erstatning for den således gennemførte fredning.

Et kort nr. Ra 141 udvisende de fredede arealer, der andrager 14,9 ha samt et oversigtskort over Mols Bjerger, er vedhæftet nærværende kendelse.

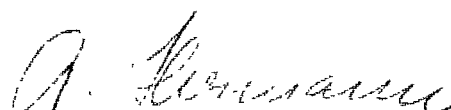
T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Randers amtsrådsreds den 8/5 1965 afsagte kendelse vedrørende matr.nr. 10 1, 22 a Læggerholm og Viderup samt matr.nr. 9 b Toggerbo, Vistoft sogn, stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer og tilføjelser og udvides til at omfatte matr.nr. 21 Læggerholm og Viderup.

Der ydes ikke ejeren, direktoratet for statsskovbruget, nogen fredningserstatning.

Udskriftens rigtighed

bekræftes.

  
G. Hermann

At denne kort-genpart er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen(e)

mtr. nr.

attesteres herved.

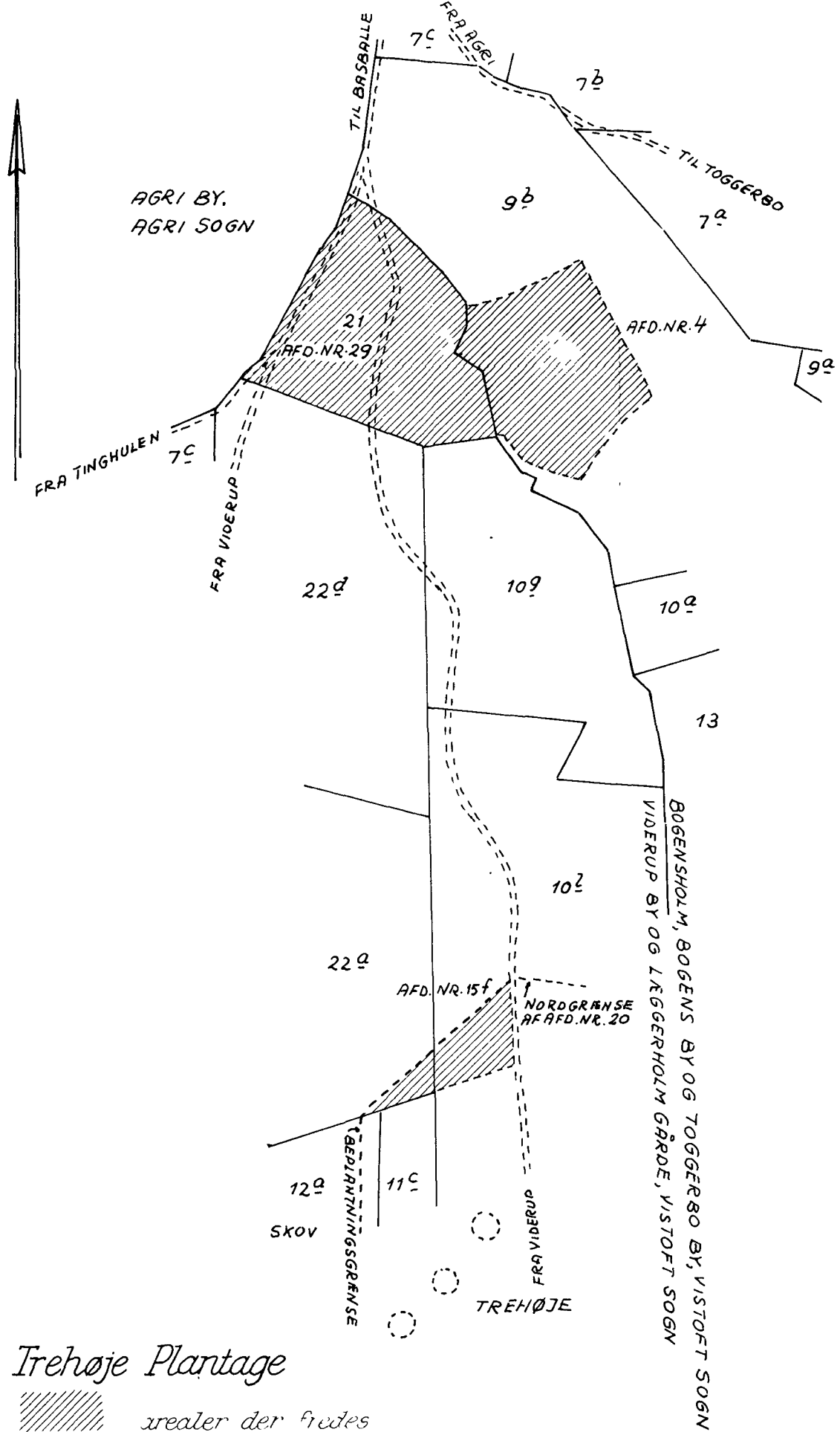
19

Navn:

d.

Bestillings-  
formular

Y-1 fløj



Trehøje Plantage

*arealer der fredes*

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 4-6-1972
By: Bogensholm, m fl
Sogn: Vistoft
Plan nr. Ra 141

REG. NR. 3711

1:8000

